

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Krivánkovou ve věci

žalobkyně: A. Š.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO: 00006963, se sídlem
Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

v řízení o žalobě ze dne 2. 1. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2023, č. j. X.
o invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 12. 2023, č. j. X. a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 26. 9. 2023, č. j. X. se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí 180 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ze dne 26. 9. 2023, č. j. X. správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**). Podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Domažlice ze dne 11. 9. 2023 žalobkyně

nebyla invalidní. Podle zmíněného posudku poklesla z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnosti pouze o 30 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 12. 12. 2023, č. j. X., kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že podle posudku lékaře ČSSZ ze dne 4. 12. 2023 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní. Jednalo se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje tělesné, smyslové ani duševní schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti. Na rozdíl od lékaře OSSZ lékař ČSSZ stanovil rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), odd. B (Postižení končetin), položce 5c (Deformity prstů rukou, při úplné ztrátě úchopové schopnosti ruky, podle dominance) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 - 35 %. Lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv a charakteru postižení se zohledněním dalších zdravotních postižení a nároků profese žalobkyně dolní hranici vymezeného rozpětí, tj. 30 %. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ustanovení § 4 vyhlášky lékař ČSSZ nezměnil. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, byl stanoven stav po proximální karpektomii levého zápěstí 16. 5. 2022 a 9. 3. 2023. Ostatní onemocnění a zdravotní postižení byla menší klinické i posudkové závažnosti, samostatně posudkově méně významná, byla však zhodnocena při celkovém posouzení zdravotního stavu. Lékař ČSSZ komplexně prostudoval lékařskou dokumentaci a na základě nově doložených lékařských zpráv zjistil, že se jedná o úplnou ztrátu funkce palce a ukazováku levé ruky, nedominantní ruky, přičemž toto postižení je uvedené v položce 5c, odd. B, kapitoly XV, kde je daný pokles pracovní schopnosti 30 - 35 %. Vzhledem k charakteru postižení (nedominantní ruky) se zohledněním dalších zdravotních postižení a náročnosti profese žalobkyně stanovil dolní hranici daného rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti 30 %.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou a jejím doplněním se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované. V první řadě žalobkyně vyjádřila nesouhlas s hodnocením svého zdravotního stavu. V této souvislosti uvedla, že je rozený levák, částečně je přeučena na pravou stranu. Dominantní rukou zůstává ruka levá, s níž nyní není schopna nyní zvládat žádnou práci. Dále trpí bolestmi levého ramene; bolestmi obou kolen a léčí se se silnými depresemi. Z důvodu výše uvedených zdravotních potíží pobírá velké množství léků a opiátů. Na základě výše uvedeného žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 2. 2. 2024 ve svém vyjádření k žalobě nejdříve shrnula závěry předcházejících správních řízení, které ji vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Závěrem žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen

komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. K námitce žalobkyně, že její zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a její pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
9. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
10. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS). V tomto směru soud dále připomíná závěry učiněné NSS v rozsudku ze dne 24. 3. 2021, č. 10 Ads 290/2019 – 24 „Úkolem posudkové komise MPSV, která se zabývá zdravotním stavem žadatele na popud soudu, je pouze hodnotit jeho zdravotní stav podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře žadatele a lékařů odborných, u nichž se žadatel léčí. Přítomnost žadatele o důchod na jednání posudkové komise by byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotní dokumentace o jeho zdravotním stavu byla neúplná, některé nálezy nejednoznačné či dokonce rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti a komise k tomu od něj potřebovala podrobnější informace, nebo existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály.“
11. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí

ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován dne 14. 3. 2024 za účasti odborných lékařů z oboru ortopedie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna a doplněn po jednání konaném dne 3. 6. 2024 na žádost soudu za účasti lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna. Z obsahu těchto posudků soud mimo jiné zjistil, že ode dne 23. 5. 2023 (algeziol. vyšetření) byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %; lhůta KLP do 31. 5. 2026 (stanovena doplňujícím posudkem ze dne 3. 6. 2024 namísto „trvale“). Posudková komise MPSV dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace ortopeda při jednání zjistila nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je komplexní regionální bolestivý syndrom (KRBS). Stav po artrodeze karpu vlevo s nepohyblivostí I. a II. prstu levý ruky, trvalé omezení pronace a supinace o třetinu. Jedná se o dominantní končetinu. Dalším postižením byla zjištěna perzistující somatoformní bolestivá porucha. Z uvedených důvodů komise nebyla v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Domažlice ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o zvlášť těžkou poruchu, neschopnost zatížení, většina denních aktivit omezena. Ze strany komise bylo také přihlédnuto k dominanci končetiny, psychiatrickému postižení a povolání. Míru poklesu pracovní schopnosti zhodnotila komise 70 % podle kapitoly XIII, odd. B, položky 2d vyhlášky. Z doložených lékařských nálezů nebylo dle komise možné prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky; nebyl shledán ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 vyhlášky. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti tak činí 70 %. Výkon výdělečné činnosti žalobkyně dle komise nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Datum vzniku dnem algeziologického vyšetření 23. 5. 2023. Stanovena platnost do 31. 5. 2026.

12. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.
14. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty

její námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 26. 9. 2023, č. j. X. a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., neboť poklesla z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnosti pouze o 30 %. Ke stejnému závěru dospěla i žalovaná. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 14. 3. 2024 a jeho doplnění ze dne 3. 6. 2024 má soud za prokázané, že žalobkyně byla invalidní pro invaliditu třetího stupně od 23. 5. 2023, tedy již ode dne, jenž předcházel vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 26. 9. 2023, č. j. X. rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně odpovídal třetímu stupni invalidity ode dne od 23. 5. 2023, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila nejméně 70 %, avšak lékařem OSSZ a ČSSZ nebyla shledána invalidní, neboť poklesla z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnosti pouze o 30 %.

15. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu třetího stupně, a to od 23. 5. 2023 algeziol. vyšetřením, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku a změny invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

VI.

Náklady řízení

16. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalobkyni vzniklo právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 180 Kč, které vynaložila na doručení žaloby a její doplnění prostřednictvím držitele poštovní licence – České pošty. Náklady vzniklé doručením lékařské zprávy ze dne 21. 12. 2023 soud žalobkyni nepřiznal, neboť se nejednalo o účelně vynaložené náklady. Žalobkyně doložila lékařskou zprávu ze dne 21. 12. 2023, která však neměla na posouzení věci vliv, neboť byla vypracována až po dni vydání napadeného rozhodnutí a k jako takové k ní nemohlo být přihlédnuto. Ke splnění povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení byla žalované stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (**výrok II.**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 28. června 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.